

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی بابل
دانشکده پرستاری و مامایی فاطمه زهرا (س) رامسر

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته پرستاری سالمندی

عنوان:

ارتباط درک از حمایت اجتماعی خانواده با رفتارهای خود مراقبتی سالمندان مبتلابه

بیماری مزمن انسدادی ریه

اساتید راهنما:

دکتر زهرا فتوکیان

استادیار گروه آموزشی اصول و فنون پرستاری

دکتر فاطمه غفاری

دانشیار گروه آموزشی پرستاری سلامت جامعه

نگارش:

نیره جعفری شیروانی

چکیده

مقدمه و هدف: رفتارهای مراقبت از خود توسط سالمندان مبتلابه نارسایی مزمن انسدادی ریه می‌تواند توسط متغیرهایی از قبیل سن، جنس، سطح تحصیلات، درک از حمایت اجتماعی و... پیش‌بینی شود. از این‌بین آنچه ممکن است اقدامات مداخله‌ای را برای ارتقاء خود مراقبتی این گروه از سالمندان تهدید نماید، درک حمایت اجتماعی خانواده توسط سالمند است.

مطالعه حاضر باهدف تعیین ارتباط درک از حمایت اجتماعی خانواده با رفتارهای خود مراقبتی سالمندان مبتلابه بیماری مزمن انسدادی ریه^۱ در سال ۱۳۹۷ انجام شد.

روش کار: در مطالعه توصیفی- همبستگی حاضر، ۲۰۰ سالمند مبتلابه بیماری مزمن انسدادی ریه به روش تصادفی ساده از کلینیک تخصصی امید شهرستان بابل انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های مشخصات فردی، درک از حمایت اجتماعی خانواده و رفتارهای خود مراقبتی بیماران مزمن انسدادی ریه استفاده شد. پس از جمع‌آوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل آماری با نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام شد. در مطالعه حاضر، سطح معنی‌داری ($P < 0/05$) در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد میانگین نمرات درک از حمایت اجتماعی خانواده سالمندان مبتلابه بیماری مزمن انسدادی ریه $17/69 \pm 2/74$ بود و میانگین نمرات رفتارهای خود مراقبتی آن‌ها معادل $105/36 \pm 20/27$ بود. بین درک از حمایت اجتماعی خانواده با رفتارهای خود مراقبتی رابطه منفی و معنادار وجود داشت. همچنین بین رفتارهای خود مراقبتی با متغیرهای جنس، سطح تحصیلات و هم‌خانگی ارتباط معنا دار و بین رفتارهای خود مراقبتی با متغیرهای برخورداری از پوشش بیمه و کفایت درآمد ارتباط غیر معنادار آماری وجود داشت ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد با افزایش درک از حمایت اجتماعی خانواده، میزان رفتارهای خود مراقبتی سالمندان مبتلابه COPD کاهش یافت. لذا، شناخت سالمندان مبتلابه بیماری مزمن انسدادی ریه از میزان درک از حمایت اجتماعی خانواده، می‌تواند زمینه را برای ارائه راهکارهای مؤثر جهت ارتقاء درک از حمایت اجتماعی خانواده فراهم سازد. از این طریق می‌توان انتظار داشت تا تمایل سالمند به انجام رفتارهای مراقبت از خود افزایش یابد.

کلمات کلیدی: خانواده، حمایت اجتماعی، سالمند، بیماری مزمن انسدادی ریه، خود مراقبتی

---

¹ COPD

**Babol University of Medical Sciences
Faculty of Medicine**

**In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Master
of Science/Medical**

Title

**Association between perceived family social Support and Self-
Care Behaviors in the elderlies with Chronic Obstructive
Pulmonary Disease**

Supervisor/s:

DrZahra Fotokian

**Assistant professor in Department of
Principles and Techniques of nursing**

DrFatemeh Ghaffari

**Associate professor in Department of
Community Health nursing Education**

By:

Nayereh Jafari. Shirvani

Registration Number: 111

2019/Aug

Abstract

Introduction and Aim: Self-Care Behaviors in the elderly with Chronic Obstructive Pulmonary Disease can be predicted by variables such as age, sex, education, social support and so on. But what is a possible threat for interventional measures to promote self-care in these groups of elderly people is perceived family social support by the elderly. The Present study was performed to determine the association between perceived social support of the family and self-care behaviors in the elderly with Chronic Obstructive Pulmonary Disease.

Methods: In this descriptive-correlational study, 200 elderly people with COPD were selected randomly from the Omid specialized and supersonic clinic of Babol. Data were gathered using personal information, perceived family social support and self-care behaviors questionnaires of patients with COPD. Statistical analysis was performed after data collection using SPSS software version 16 and using descriptive statistics, independent t-test, The Present study The significance level was considered less than 0.05.

Results: The results showed that the average of perceived family social support of the elderly with COPD were 17.69 ± 2.74 and the average of their self-care behaviors were 105.36 ± 20.27 .

There was a significant and negative relationship between the perceived family social support and the self-care behaviors of elderly people with COPD.

Also there was a significant relationship between self-care behaviors and gender, education and being-housemate variables ($P < 0.05$). There wasn't any significant relationship between self-care behaviors and having insurance coverage and income adequacy variables ($P < 0.05$).

Conclusion: results showed that by increasing perceived family social support, the amount of self-care behaviors of the elderly with COPD decreased. Thus, understanding the level of perceived family social support in COPD elderly by health care providers, especially nurses, can provide the basis for providing effective strategies for promoting their perceived family social support. In this way, it is expected that the elderly be more willing to increase his/herself-care behavior.

Key words: Family, Social Support, Elderly, COPD, Self-care behavior